

25 ta' Lulju, 1994

Imħallef:-

Onr. Vincent DeGaetano LL.D.

Il-Pulizija

versus

Anglu Briffa

Kaċċa - Dritt ta' Appell ta' l-Avukat Ĝeneral - Fatti li tagħhom Persuna tkun Instabet Hatja

Il-paragrafu (5) tar-Regolamenti 25 tar-Regolamenti ta' l-1993 dwar il-Harsien ta' Għasafar u tal-Fenek Selvagg jagħti dritt ta' appell dejjem u f'kull kaz l-İll-Avukat Ĝenerali minn deċiżjonijiet mogħtija mill-Qrati infierjuri dwar proċedimenti rigwardanti reati bi ksur ta' dawk ir-regolamenti.

In-nuqqas ta' indikazzjoni, fis-sentenza appellata, ta' liema huma l-fatti li tagħhom l-appellant jew appellat (skond il-każ) instab hati, tammonta għal nuqqas ta' formalita' sostanzjali b'mod li l-Qorti ta' l-Appell Kriminali, a bażi ta' l-artikolu 428 (3) tal-Kodiċi Kriminali, m'għandhiex alternattiva b'lief li thassar is-sentenza u tghaddi biex tiddeċidi l-kawża mill-għid fuq il-meritu.

Il-Qorti:-

Rat l-imputazzjoni migħuba kontra Anglu Briffa, ta' 67 sena, talli nhar il-Hamis, 24 ta' Marzu, 1994 ghall-habta tal-11 ta' filghodu fl-inħawi ta' Hagar Qim, limiti taż-Żurrieq, matul l-istagħun magħluq għat-tehid ta' għasafar mhux minn fuq il-bahar, ha jew ipprova jieħu xi għasafar bi ksur tar-Reg. 9(1) (c) ta' l-A.L. 146/1993; dik il-Qorti kienet mitluba li minbarra li tagħti l-piena tordna l-konfiska ta' l-oggetti eżibiti;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) tal-25 ta' Mejju, 1994 li fil-parti dispożittiva tgħid hekk: "Semghet il-provi; Rat l-L.N. 146 ta' l-artikolu 9(1) sub artikolu (c); ikkunsidrat illi wara li hadet in konsiderazzjoni iċ-ċirkostanzi kollha tal-każ kif ukoll l-ċta' ta' l-imputat; tikkundannah l-artikolu 9 tal-Kap. 21 għall-perijodu ta' xahar";

Rat ir-rikors ta' appell ta' l-Avukat Ĝenerali minnu

ppreżentat fid-9 ta' Ĝunju, 1994 li bih talab ir-riforma ta' l-imsemmija sentenza billi fil-waqt li tikkonfermha fil-parti fejn sabet lil Anglu Briffa hati ta' l-imputazzjoni miġjuba kontra tiegħu tibdilha kwantu għall-piena;

Rat l-atti kollha tal-kawża;

Semghet is-sottomissjonijiet ta' l-avukat difensur tal-appellant u ta' l-Avukata tar-Repubblika, Anna Mallia għall-appellant Avukat Generali;

Ikkunsidrat:

Din id-deċiżjoni hi limitata għad-diversi pregudizzjali li gew issollevati, anke mill-Qorti *ex officio*, fis-seduta tad-19 ta' Lulju, 1994. F'dik is-seduta l-appellat beda biex isolleva l-eċċeżzjoni "illi l-appell ta' l-Avukat Generali huwa inammissibbli peress li meta jigi applikat l-artikolu 21 ma jkunx hemm kundanna imma biss dikjarazzjoni ta' reitā ". Din l-eċċeżzjoni, ingarbuljata kif inhi, evidentement ma tagħmilx sens. L-artikolu 21 tal-Kap. 9 kulma jgħid hu li f'ċerti każiċċiет il-Qorti tista' tinżel taħt il-minimu tal-piena stabbilit mil-liġi. Fil-kors tat-trattazzjoni fuq dan il-punt id-disensur ta' l-appellat għamel referenza għal żewġ sentenzi, **Il-Pulizija v. Emmanuele Agius** tat-12 ta' Dicembru, 1936 u **Il-Pulizija v. Nazzareno Spiteri**, tas-7 ta' Ĝunju, 1952, it-tnejn appelli kriminali, *in sostenn* ta' l-eċċeżzjoni tiegħu. Pero' dawn is-sentenzi li kieku l-imsemmi difensur ha l-iżbriga li jaqrahom, ma għandhom x'jaqsmu xejn ma' l-artikolu 21. Dawn jirreferu għal dak li kien l-artikolu 23, l-hekk imsejjah "*first offenders section*", introdott fl-1900, emendat fl-1903, fl-1921 u fl-1947, sostitwit fl-1956 u finalment irrevokat kompletament bl-artikolu 17 ta' l-Att dwar il-

Probation tal-Hatjin. L-artikolu 21 prezenti kien qabel l-artikolu 23A, introdott bl-Ordinanza XII tal-1944. Huwa veru li dak li kien l-artikolu 23 illum jinsab rifless fid-dispozizzjonijiet tal-Kap. 152; però d-dritt ta' appell ta' l-Avukat Generali f'dan il-każ mhux ibbażat fuq xi wahda mir-raġunijiet imsemmija fl-artikolu 413 (1) (b) tal-Kodiċi Kriminali iżda fuq il-paragrafu (5) tar-Regolament 25 tar-Regolamenti ta' l-1993 dwar il-Harsien ta' l-Għasafar u tal-Fenek Selvaġġ (A.L. 146/1993), liema paragrafu jaġhti dritt ta' appell dejjem u f'kull każ lill-imsemmi Avukat Generali minn deċiżjonijiet mogħtija mill-Qrati inferjuri dwar proċedimenti rigwardanti reati bi ksur ta' dawk ir-regolamenti. Għalhekk din l-eċċeżżoni ta' l-appellant qed tiġi respinta;

Fil-kors tas-seduta tad-19 ta' Lulju, 1994, id-difensur ta'l-appellat, mistoqsi mill-Qorti, iddikjara li l-appellat quddiem l-ewwel Qorti ma kienx ammetta l-akkuża kontra tieghu u anqas ma nstemgħu provi; kulma gara, skond l-imsemmi difensur, kien li d-difiża spjegat ġerti fatti lill-Qorti u l-prosekuzzjoni, allura mmexxija mill-pulizija, qablei magħhom. Fil-fatt is-sentenza appellata hi wahda pjuttost inspjegabbi. Fis-sentenza hemm il-kliem "Semgħet il-provi, però minn imkien mill-atti ma jirriżulta min kienu x-xhieda li nstemgħu. Mill-banda l-ohra anqas ma hemm indikat, fis-sentenza jew f'xi verbal, li l-imputat kien qed jammetti l-akkuża, u dana jidher ikkorrobora mid-dikjarazzjoni imsemmija tad-difensur ta' l-appellat. Din il-Qorti issibha diffiċċi tifhem xi proċedura giet addottata mill-ewwel Qorti;

Fl-ahħar nett, ukoll fis-seduta tad-19 ta' Lulju, 1994, din il-Qorti ġibdet l-attenzjoni tal-partijiet ghall-fatt li mkien fis-sentenza ma hemm indikat liema huma l-fatti li tagħhom Anġlu Briffa kien qed jiġi misjub hati, addirittura anqas biss hemm li qed jiġi misjub hati ta' xi ħażja. Din tammonta għal nuqqas ta' formalità sostanzjali b'mod li din il-Qorti, a bażi ta' l-artikolu 428

(3) tal-Kodiċi Kriminali, m'ghandhiex alternattiva ħlief li thassar is-sentenza u tħaddi biex tiddeċidi l-kawża mill-ġdid fuq il-meritu. Il-Qorti żżid ukoll li ghalkemm l-Avukat Generali, fir-rikors tiegħu, qed jippresumi li l-appellat ġie liberat b'kundizzjoni li ma jagħml ix-reat iehor ghall-perijodu ta' xahar, l-espressjoni użata fis-sentenza, ċjoè "Tikkundannah l-artikolu 9 tal-Kap. 21 (sic!) għal perijodu ta' xahar" ma tfisser xejn minn dan. Evidentement minn irrediga l-appell a nom ta' l-Avukat Generali ghagġel wisq u ma rax l-affarijiet kollha li kellu jara;

Għal dawn il-motivi din il-Qorti qiegħda thassar is-sentenza appellata u tordna l-kawża terġa' tinstema' mill-ġdid quddiemha billi jingiebu l-provi li talvolta setgħu jingiebu quddiem l-ewwel Qorti, u għal dana l-fini thalli l-kawża għas-seduta tas-7 ta' Ottubru, 1994 fid-9.00 a.m.
